

PROSESSEN

TEKST → AS SCENARIO INTERIØRARKITEKTER

DEICHMAN BJØRVIKA

Interiørarkitekter → AS Scenario Interiørarkitekter

Prosjektleder → Silje Brænde MNIL

Medarbeidere → Iselin Riise Lunde,

Are Fredrik Berg, Helene Strand,

Tjodun Medbøe MNIL, Heidi Steen-Nøringset,

Therese Haaland Jonassen MNIL, Line Strand MNIL

BIM ansvarlig → Bjørn Fredrik Gjerstad

Kontraktansvarlig → Trine Vibeke Roald MNIL

Disiplinleder → Linda Steen MNIL

Arkitekt → Lund Hagem og Atelier Oslo

Oppdragsgiver → Kultur og idrettsbygg

Bruttoareal → 19 600 m²Funksjonsareal → 13 560 m²

Forventet besøkstall → 2 000 000 per år

Byggherre → Oslo kommune

v/Kultur- og idrettsbygg Oslo KF

←
Produktutvikling konsept,
Foldability (bøker).Deichman
Bjørsvika

Deichman Bjørsvika blir hele Oslos hovedbibliotek, fordelt på seks etasjer med mangfold, kunnskap, opplevelser og inspirasjon. Biblioteket, vil fungere som et dynamisk knutepunkt og sted der folk kan møtes, med 450 000 medier og ulike fasiliteter tilgjengelig for store og små. Arbeidet med interiørarkitekturen har vært et komplekst prosjekt, som i 2020 står ferdig etter en prosess på ti år.

Deichman Bjørsvika er et resultat av et tverrfaglig samarbeid fra forprosjekt til ferdigstillelse. Flere medarbeidere hos Scenario Interiørarkitekter har vært deltagende i dette prosjektet, men Silje Brænde, Iselin Riise Lunde, Are Fredrik Berg og Helene Strand har hatt hovedansvar for prosjektering av både interiør og skiltleveransen.

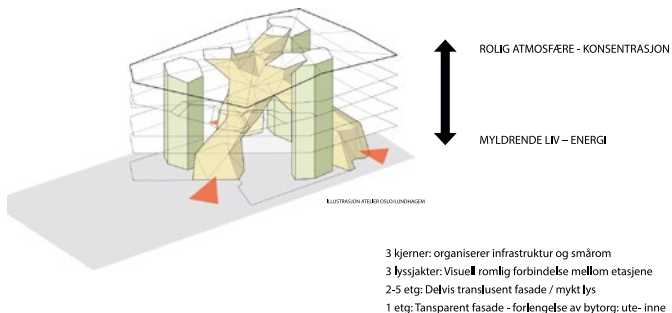
Deichman Bjørsvika er lokalisert mellom Oslo S og Operaen, og har seks etasjer inkludert underetasjen. Fire av etasjene har

mesaniner, og takhøyden varierer fra 2,7 til hele 20 meter. Bygget inkluderer blant annet en stor flerbruksal/scene, kino, verksteder, lydrom, lesesal, utstillinger, scenografiske rom, kursrom, møterom, stillerom og ulike sitteplasser, utleiearealer med restaurant, samt aktivitetsbaserte arbeidsplasser for 100 ansatte.

Arkitekturen er kompleks med få rette vinkler, og karakteristisk for bygget er de tre hovedinngangene, de tre sorte kjernene, de tre diagonale lysåpningene, de store, åpne arealene og glassfasaden med de translusente panelene. Ingen etasje har likt fotavtrykk, ingen rom har lik geometri eller rette hjørner. I de sorte kjernene ligger byggets lukkede rom og nisjer som ble omtalt som «the shining cores» under utviklingsprosessen. I utgangspunktet var det kun disse kjernerommene som skulle fylles med sterk identitet, varierte farger og materialer.

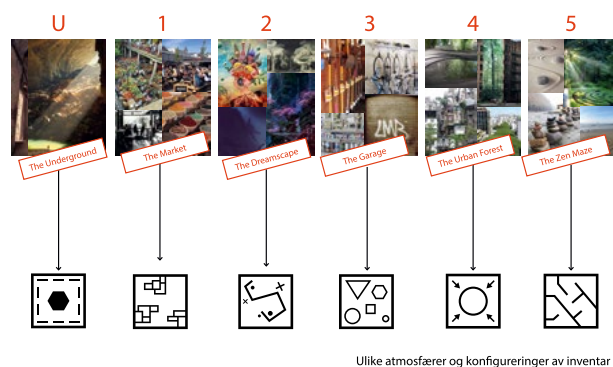
PROSESS

Prosesen med å lande møbleringsplan og konsept i det unike bygget har vært omfattende. Scenario fikk tildelt «Bibliotekets romfunksjonsprogram» ved oppstart av prosjekteringen; et dokument fullt av illustrasjoner og beskrivelser på hva bruker (Deichman) ønsket å fylle bygget med. Å finne den rette balansen mht. mengder og plassering av medier og ulike funksjoner, og samtidig ivareta både siktlinjer og god sirkulasjon var utfordrende. Bruker ønsket i tillegg at bibliotekets program og innhold skulle påvirke atmosfæren i de ulike etasjene, slik at hver etasje hadde en tydelig identitet. Den underliggende tanken var at variasjon ville gi besøkende mulighet til selv å oppsøke de arealene de likte, i stedet for at vi skulle prosjektere en nøytral løsning gjennomgående. Det var utfordrende å ivareta denne variasjonen basert på bibliotekets program i et bygg med en

3 kjerner: organiserer infrastruktur og smårom
 3 lysjakter: Visuell romlig forbindelse mellom etasjene
 2-5 etg: Delvis translucent fasade / mykt lys
 1 etg: Transparent fasade - forlengelse av bytorg: ute- inne

Interiørkonsept Deichman Bjørvika, generelt arkitekturen, geometri og diagonale lysjakter.

Ulike atmosfærer og konfigureringer av inventar

Interiørkonsept Deichman Bjørvika, arbeidstitler etasjeoversikt.

GRUNNPALETT BYGG - åpne arealer:
 Betong, sort varmvalset stål, brunt skinn, grått beløpentepp, aluminium, glassgranulat og sort treullsement.

Interiørkonsept Deichman Bjørvika, gjennomgående materialer, grunnpalett bygg, åpne arealer.

egen, svært sterk identitet, store, åpne og sammenhengende rom og svært få veggflater.

Scenario ønsket å bidra til å bygge en tydelig merkevare. Flere sentrale spørsmål dannet grunnlaget for en omfattende brukerprosess og diskusjon. Hva og hvordan skulle Deichman Bjørvika være og hvilke elementer skulle være identitetsbærere? Hva skulle være gjentakende elementer gjennom hele bygget, og hva skulle være lokale forskjeller? Hvordan skulle hver etasje få en klar identitet samtidig som helheten ble opprettholdt, og ikke ende opp som en scenografisk installasjon som raskt ble utdatert? Hvordan skulle dette bygget fungere driftsmessig for Deichman i etterkant, med ønske om så mange ulike atmosfærer og inventar? Hvordan skulle Scenario jobbe på lag med arkitekturen med så mange linjer og retninger og så få veggflater? Hvordan skulle vi opprettholde

de tydelige arkitektoniske føringene med fokus på «the shining cores» når bygget ble fylt med så mye annet?

INTERIØRKONSEPTET

Scenario startet interiørkonseptet med den gjennomgående identiteten vi ønsket å få med gjennom hele prosjektet. Arkitektens grunnpalett besto overordnet av betong, mye glass, treullsement, sort varmvalset, ovatrolbehandlet stål og et grått teppe. Deichman ønsket seg en varm, inviterende atmosfære og ærlige, bærekraftige materialer som fikk patina over tid. Grunnpaletten som ble introdusert for interiøret tok utgangspunkt i konjakkfarget, kromfritt skinn og treverk. Her var ask startpunkt, men ble med tiden byttet til eik grunnet askens brunkjerne og utfordringer med ulike leveranser. Scenario ønsket også å videreføre den grønne fargen assosiert med bibliotek, og den grønne kuløren

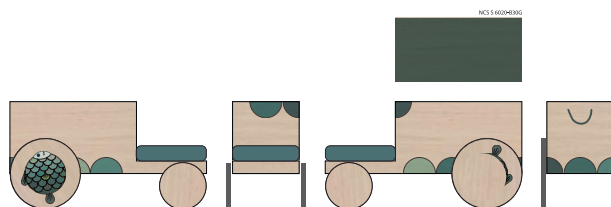
Interiørkonsept Deichman Bjørvika, generelt arkitekturen, shining cores.

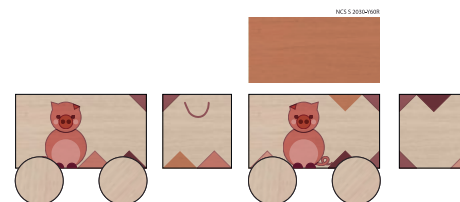
Interiørkonsept Deichman Bjørvika, gjennomgående materialer, interiør åpne arealer.

Interiørkonsept Deichman Bjørvika, gjennomgående elementer, mediastativ. Mediekasse barn m/hjul.

Illustrasjon av Del 1 med mediekasse og sittepute (traktor)

Illustrasjon av Del 2 med mediekasse (vogn)

Produktutvikling konsept, mediastativ.

Interiørkonsept Deichman Bjørvika, gjennomgående elementer, mediastativ. Utstilling, mediastativ brukt på gulv i åpent utstillingsområde.

arbeidstitler for de ulike etasjene basert på brukers ønske om innhold i etasjer og ønsket aktivitetsnivå. Bygget er tilrettelagt slik at det vil være mest aktivitet i plan én, og avta mot plan fem som er tiltenkt roligere soner for konsentrasjon. Plan én ble planlagt som et pulserende marked med ulike pop up-utstillinger og variert nyhetsbasert innhold. Plan to var tiltenkt å være fantasifullt og drømmende med skjønnlitteratur og barneavdeling. Plan tre ble assosiert med et verksted eller en garasje, med musikk, film, tegneserier, spill og «folkeverkstedet». Plan fire skulle assosieres med natur, med innhold som blant annet reise, natur og vitenskap, kunst og arkitektur. Plan fem skulle bli en labyrint med mye medier, der besøkende kunne finne roligere arbeidsplasser mellom mediastativene. Her ligger blant annet historie, byplanlegging, slektshistorie og jus i tillegg til Deichmansamlingen, Lesesalen og

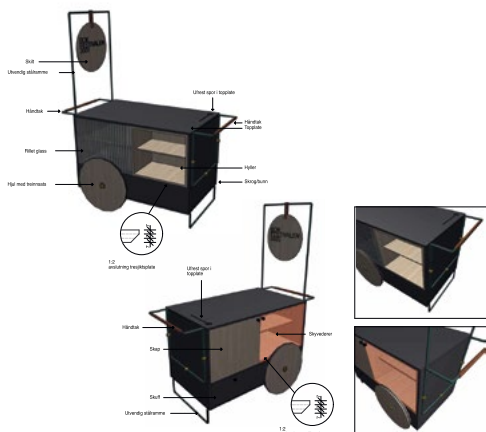
Future Library. På plan U ligger den store Deichman-salen og kinoen, samt ulike kursrom.

Alle kjernerommene i de tre, sorte kjernene ble prosjektert individuelt med ulike konsepter og atmosfærer, og beskrives av Scenario selv som en utrolig spennende og kreativ prosess. Det er rundt 60 ulike kjernerom med identiteter i bygget, og rombehandlingen ble svært omfattende for å ivareta ulik atmosfære i alle rom. Det ble prosjektert spesialkledninger, scenografiske installasjoner med integrerte IKT-løsninger og fast inventar til alle rom, i tillegg til RAL-koder og ulike fargede, akustiske tekstiler for alle rom med arkitektens mediastativer. Det er ca. 60 ulike NCS-farger, 35 ulike tepper og 34 ulike RAL-koder benyttet i bygget.

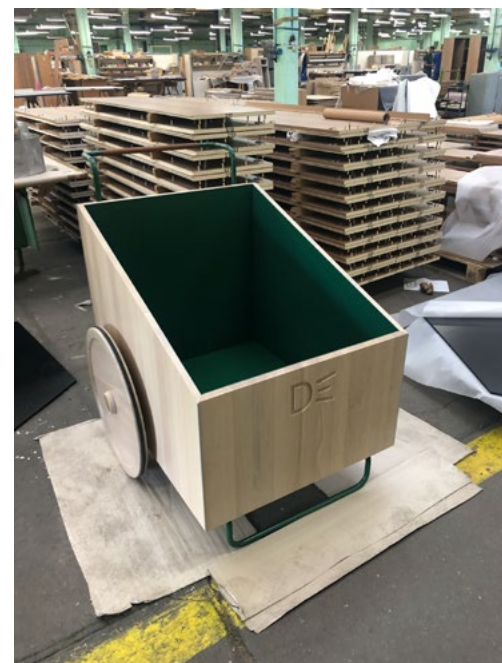
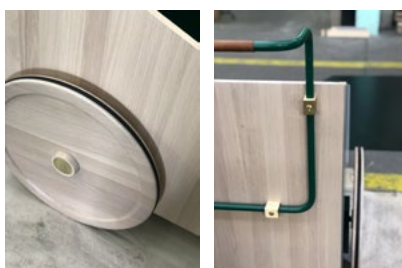
MØBLERINGSPLAN OG MEDIESTATIV
I tradisjonelle bibliotek står hyllene langs

fasaden, et grep som ikke var mulig i det nye biblioteket på grunn av fasaden i glass. Hyller står ellers ofte på rekker innenfor et grid, noe som heller ikke kunne løses da interiørarkitektene ikke hadde noen rette vinkler å forholde seg til. De fant derfor raskt ut at hyllemodulene måtte følge byggets geometri for å sikre spennende arealer til de ulike aktivitetene.

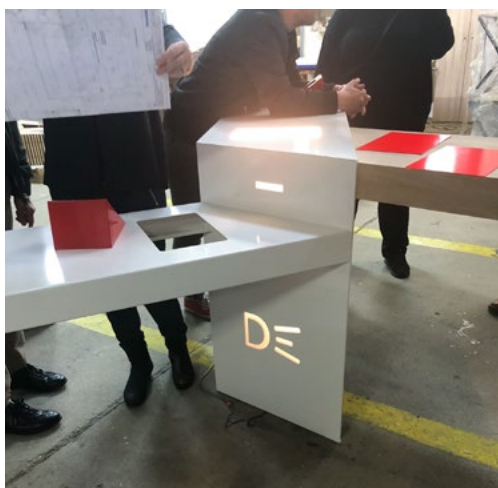
Deichman ønsket seg en fleksibel, modulbasert mediehyll som kunne rigges opp og ned i tillegg til å være et modulært stativ til utstilling. Den store utfordringen lå i at mediastativet ikke kunne belyses fra tak, og at hyllene derfor måtte ha belysning i hver hylleplate i tillegg til føringsveier for datapunkter og skjermkabler. Scenario prosjekterte derfor et mediastativ som kunne oppfylle alle funksjoner og var bygget opp av moduler. Hylleplater kan fjernes uten å måtte ta ned rammer og tilpasse hver modul i henhold til funksjon.

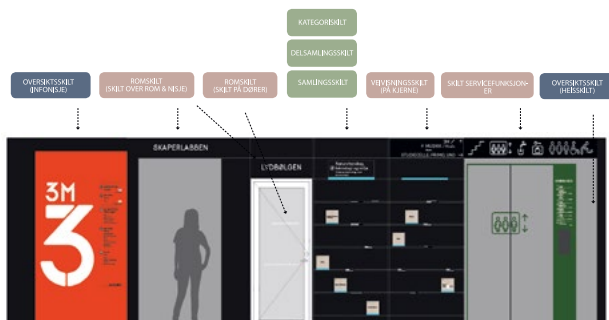
Gjennomgående elementer, løst inventar, vogner.

Produktutvikling konsept, vogner.

Utvikling infostasjon.

Gjennomgående elementer, skilt og foliering, sammenstilling av ulike skilt.

Systemet har heller ingen strømledninger som skal kobles når man tar ut eller setter inn en ny hylleplate. Alle koblinger ligger integrert i stativet, der hver hylleplate fungerer med et plug and play-konsept. Hver hylleplate skulle kunne bære 75 kg, en vekt som tilsvarer 35 kg medier og et klatrende barn. Et mediastativ med seks hyller må derfor kunne tåle rundt 450 kg. I tillegg skulle mediastativet være slankt og elegant, samt lett og enkelt å benytte. Mediastativet er prosjektert i aluminium, tilleggskomponenter er i heltre eik. Belysningen i hyllen er prosjektert med tre rekker av små LED-lys med ulik optikk hvor hver armatur kan styres digitalt. Det kan programmeres ulike setninger for behov som for eksempel bokoppstilling, utstilling av objekt og plakater eller skjermer. Lysstyring kan gjøres via en app på mobil. Mediastativet ble levert av Bico og produsert hovedsakelig i Moss.

For å få maksimalt utbytte med hensyn til arealutnyttelse tegnet Scenario også sofaer som kunne kobles sammen med mediastativ eller tilpasses den spesielle geometrien i kjernerommene. Det ble også prosjektert en bordserie kompatibel med mediastativet. Det var hele tiden fokus på å utvikle detaljering på en måte som gjør det enkelt å bytte ut ulike deler ved behov, istedenfor å måtte bytte et helt møbel.

SKILT OG NAVIGASJON

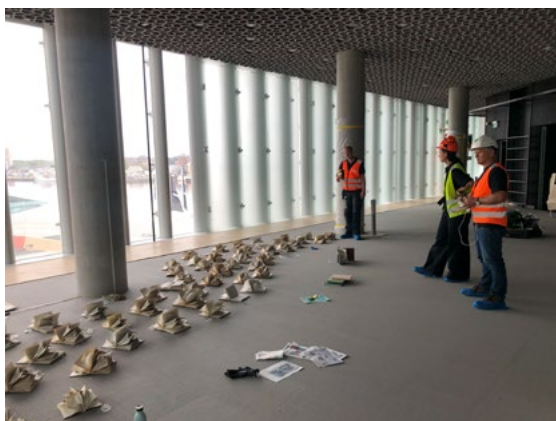
Navigasjon og siktlinjer har hatt stort fokus gjennom prosjekteringen, og vi i Scenario leverte også skiltentreprisen og hadde mye tverrfaglig prosjektering med hensyn til applikasjonsprosjektet for digital veifinning. Vi endte opp med et konsept for veifinning basert på at brukere benytter mobil, i tillegg til fysiske skilt, informasjonsskjermer og informasjonspunkter i bygg. Nytt for dette prosjektet var at biblioteket skulle samle

funksjoner som utlån, søk og info i én og samme modul. Scenario har hatt ansvaret for fysiske skilt til medier, rom, funksjoner og servicefasiliteter.

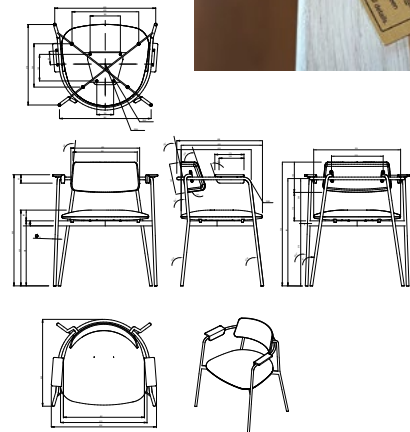
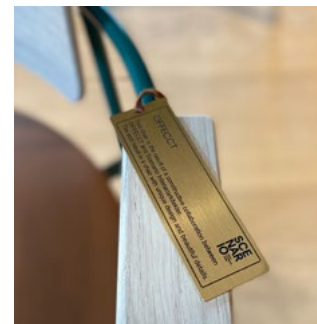
LØST INVENTAR OG MØBELSNEKKERLEVERANSER

Mengden spesialtegnede elementer ble svært omfattende, og da møbelsnekkerleveransen skulle ut på anbud var seks ulike møbelsnekkerentrepriser involvert grunnet det store omfanget til både innvendige arbeider, gjentakende elementer, platemøbler, stoppede møbler, scenografiske rom og mediastativet.

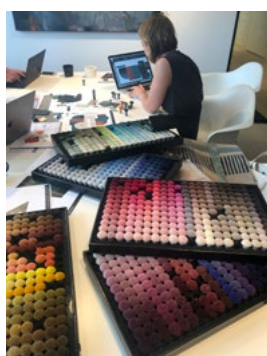
Møbelproduksjonen fant sted i Kristiansand, Risør, Vinterbro, Moss og Gdansk. Alle entreprisene skulle koordineres og alle skulle produsere med samme materialer og detaljeringsprinsipper. Vi tegnet omlag 250 skjemategninger og hadde rundt 1000 grensesnitt mht.

Produktutvikling konsept, Foldability (bøker).

Produktutvikling konsept, Volver (tepper).

Produktutvikling konsept, Deichmanstol.

koordinering av leveranser. Løst inventar fulgte de grunnleggende konseptene med en serie som er gjennomgående i bygget, og en del som er tilpasset de ulike etasjene/arealene. Det har vært stort fokus på fleksibilitet, slik at løst inventar skal kunne flyttes rundt og fungere i ulike sammensetninger. Scenarios leveranse på løst/fast inventar og skilt utgjør en samlet leveranse på rundt 12 500 artikler totalt.

Scenario har samarbeidet med utvikling av spesialtilpassede leveranser med flere ulike leverandører. Vi har bl.a. utviklet flere store tepper med Ksenia Stanishevski hos Volver tepper, og samarbeidet med Kyla McCallum hos Foldability mht. installasjon av flyvende bøker.

DEICHMAN-STOLEN

Deichman-stolen inngår som en del av den spesialdesignede møbelserien tegnet unikt for biblioteket, og er brukt

gjennomgående i hele bygget. Stolen er produsert i samarbeid med svenske Offecct, og er tegnet av Are Fredrik Berg, Nichlas Hoel Hvesser og Silje Brænde. Sittemøbelet er utarbeidet med fokus på å være en komfortabel og funksjonell arbeidsstol. Deichman-stolens materialvalg tar igjen hovedtanken og materialholdningen ellers i bygget, og benytter seg av ærlige materialer som får en spennende patina over tid. Stolens konstruksjon er bygget opp av grønnlakkerte stålrør, med rygg- og armlener i eik. Det polstrede setet er kledd i konjakkfarget skinn.

Stolens karakteristiske og bøyde rygg omslutter brukeren og gir en behagelig sitteopplevelse selv over tid. I bygget vil stolen hovedsakelig bli sett bakfra, og er designet med tanke på dette. Ryggbøylen og stolens øvrige form gjør den også svært enkel å dra ut, flytte rundt og rydde på plass. Stolen er solid og tung nok for å ivareta

plassering i tiltenkt område. Deichmanstolen er kortreist og produsert i Sverige.

MILJØ OG PROSJEKTERING

Nye Deichman skal ha passivhusnivå, og bygges med minst 50 prosent lavere utslipp av klimagasser sammenlignet med tilsvarende bygg. Deichman skal være et forbildeprosjekt i FutureBuilt og skal være ledende både når det gjelder energiøkonomisering og reduserte klimagassutslipp. Vi i Scenario har i den anledning hatt fokus på å benytte naturlige og miljøriktige materialer samt designet løsninger som varer og tåler tidens tann. All spesialdesign er prosjektert med fokus på at det er mulig å bytte deler av leveranser uten å måtte bytte et helt inventar.